

Geachte mevrouw Bouwkamp,

De Rotterdammer had iets te kiezen op 18 maart. In een soms felle, maar ook inhoudelijke campagne waren de verschillen tussen de partijen duidelijk. Ik ben blij en voel het als een grote verantwoordelijkheid dat de kiezer GroenLinks-PvdA de grootste partij van de stad heeft gemaakt. De opkomst lag gelukkig iets hoger dan vier jaar geleden, maar de afstand tussen de politiek en een groot deel van de Rotterdammers blijft te groot.

GroenLinks-PvdA neemt graag het voortouw in de vorming van een nieuw college. Het is verleidelijk om direct in het 'wie-met-wie' te duiken, maar ik zou u als verkenner graag eerst twee andere zaken meegeven. Om de afstand tussen Rotterdammer en politiek te verkleinen, is verandering nodig in de politieke cultuur en de manier waarop deze stad wordt bestuurd.

Ten eerste vraagt de stad om een politiek van de lange adem die de grote opgaves aanpakt. Voor minimaal de komende tien tot twintig jaar. Met in de collegeperiode 2026-2030 al tastbare resultaten die Rotterdammers merken in hun dagelijks leven. We nodigen u uit om bij alle partijen door te vragen hoe zij de aanpak van deze opgaves voor zich zien. En vanuit daar te onderzoeken welke partijen kunnen komen tot een gezamenlijke visie op de stad. Ik noem een aantal grote opgaves: de wooncrisis, het tegengaan van de grote ongelijkheid, het veiliger maken van de stad, de aanpak van dakloosheid, de vergroening van haven, stad en economie en het verkleinen van de afstand tussen de overheid en Rotterdammers. Hierover praat ik tijdens ons gesprek graag met u door.

Ten tweede, om die opgaves voor de lange termijn aan te pakken, is een politieke en bestuurlijke cultuur van samenwerking en inclusie noodzakelijk. Rotterdam kent een traditie van gesloten coalities, met weinig ruimte voor oppositiepartijen om dingen voor elkaar te krijgen. Het primaat ligt bij het college. De gemeenteraad, toch het hoogste orgaan van de stad, is vaak volgend. Geluiden vanuit de stad van bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven, dringen soms moeilijk door tot het stadsbestuur. De overheid wordt niet altijd

als benaderbaar en betrouwbaar gezien. De opgaves voor Rotterdam zijn zo groot dat we ons deze cultuur niet langer kunnen veroorloven. We hebben iedereen nodig, politiek en maatschappelijk, om Rotterdam in de toekomst die geweldige stad voor iedereen te laten zijn.

Ik wil u uitdagen om al in de verkenningsfase breed te kijken naar vormen van samenwerking die verder gaan dan 'de helft plus 1 in de raad'. Een stabiel Rotterdams stadsbestuur rust op een meerderheidscoalitie die afspraken maakt voor de komende vier jaar, maar is sterker en effectiever als er ruimte is voor bredere samenwerking in de raad en met de stad. GroenLinks-PvdA ziet kansen om de positie van de gemeenteraad te versterken door in een coalitieakkoord niet alles al dicht te regelen en om (deel-)akkoorden te sluiten met zoveel mogelijk politieke partijen op opgaves waarvoor veel draagvlak is. Ook achten wij het van belang om bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven al tijdens de totstandkoming van een coalitieakkoord en de vier jaar daarna volwaardig mee laten doen. Over deze en andere opties gaan we graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Namens de fractie van GroenLinks-PvdA

A handwritten signature in black ink that reads "Jeroen Postma". The signature is written in a cursive, flowing style.

Jeroen Postma

Beste Cathelijne,

Mede namens Ilse wil ik je bedanken voor de twee constructieve gesprekken die wij hebben gevoerd. Daarin zijn wat Leefbaar Rotterdam betreft twee zaken duidelijk geworden.

Ten eerste dat Leefbaar Rotterdam en GroenLinks/PvdA beiden vinden dat er op dit moment andere coalities te maken zijn waar de onderlinge verschillen kleiner zijn dan tussen deze twee partijen. Deze verschillen zijn ook in de campagne tot uiting gekomen.

Gelet op voorgaande zou het geen recht doen aan beider geloofwaardigheid om deze optie inhoudelijk als eerste te verkennen. Wel hebben beide partijen aangegeven elkaar - in een later stadium - niet volledig uit te sluiten indien andere opties niet te realiseren zijn.

Voor dit moment ziet Leefbaar Rotterdam twee wegen openliggen die kansrijk lijken: een coalitie met Leefbaar Rotterdam en de VVD als motorblok of een coalitie met GroenLinks/PvdA en D66 als motorblok. Bij deze twee opties - met hetzelfde zetelaantal - kunnen meerdere partijen zich aansluiten.

Zoals met je gedeeld hebben wij zelf ook met andere partijen gesproken: De Rotterdamse VVD heeft nadrukkelijk aangegeven een coalitie met Leefbaar Rotterdam te willen. Onze huidige coalitiepartner D66 heeft voor dit moment een eerste voorkeur voor een coalitie over links met GroenLinks/PvdA uitgesproken.

Alle overige partijen – waaronder het CDA en onze andere huidige coalitiepartner Denk met vier zetels de vijfde partij qua grootte in Rotterdam – die wij hebben gesproken, hebben allen geen duidelijke voorkeur uitgesproken voor een coalitie olv Leefbaar of GroenLinks/PvdA en geven aan open te staan om te onderzoeken of samenwerking met Leefbaar Rotterdam mogelijk is. Wij staan daar ook voor open.

Wat ons betreft zijn de kansen voor de twee “blokken” – Leefbaar Rotterdam met de VVD enerzijds en GroenLinks/PvdA met D66 anderzijds – dus even groot om een coalitie te kunnen vormen. Dit omdat er geen duidelijke meerderheid voor zowel de Leefbaar-variant als de linkse-variant beschikbaar is.

Ons tweede punt, wat wij in de gesprekken ook hebben aangegeven en met elkaar hebben door gesproken, is dat er uit deze verkenningsronde dan ook geen ander advies kan volgen dan dat beide blokken de tijd krijgen (voorstel twee weken) om een werkbare meerderheidscoalitie te gaan vormen en hier gesprekken met andere partijen over te gaan voeren. Het kan niet zo zijn dat terwijl GroenLinks/PvdA en Leefbaar Rotterdam qua zetels even groot zijn geworden en beiden serieus kans maken een meerderheid voor een werkbare coalitie te vinden een van deze twee grootste partijen in dit stadium al buitenspel wordt gezet.

De partijen die uiteindelijk met elkaar een meerderheidscoalitie willen gaan vormen zijn dan vervolgens aan zet om de inhoudelijke onderhandelingen op te starten.

Hartelijke en leefbare groet,

Ilse v.d. Meer en Ronald Buijt.

Brief aan verkenner d.d. 23/3/2026
Van Chantal Zeegers, lijsttrekker D66 Rotterdam

Duiding verkiezingsuitslag

De D66 fractie is tevreden met de uitslag. We hebben hard aan de weg getimmerd en dat heeft resultaat gehad. We zijn gegroeid, zowel in het aantal stemmen als procentueel. We zijn de derde partij van de stad geworden. We zien dit als herkenning en erkenning van onze inzet voor de stad en een stevig mandaat vanuit de Rotterdamse kiezer. Goed om te constateren dat de opkomst iets hoger is dan de vorige keer. Het is echter nog niet genoeg. D66 wil zich de komende tijd inzetten om die stijgende lijn door te zetten.

We zijn blij met de uitslag op stadsniveau. Zo zien we een centrum-linkse meerderheid van waaruit een progressieve coalitie vanuit het midden kan worden gevormd.

Voorkeuren samenwerking komende raadsperiode

Het is onze voorkeur om de komende periode met visie te bouwen aan de toekomst van Rotterdam.

Er is een hoop gaande in de wereld. De geo-politieke spanningen en het wegvallen van ons bondgenootschap met de VS leiden tot grote onzekerheid in Europa en dus ook bij de Rotterdammers. De prijzen stijgen en onze economie staat onder druk.

Helaas is in Nederland de basis niet op orde en hebben we doorbraken nodig om vooruit te komen. Vele Rotterdammers zijn op zoek naar een huis, maar de bouw verloopt te traag vanwege netcongestie, procedures en hoge kosten. Om onze ambitieuze woningbouwplannen te realiseren moet de rol van de auto in de stad verkleinen: meer ruimte voor fiets, OV, groen en terrasjes. Dat betekent minder auto, meer stad.

Het klimaat verslechtert en één van de grootste veroorzakers daarvan, de Rotterdamse haven, kan vanwege netcongestie en stikstof niet snel genoeg verduurzamen. Bedrijven vertrekken uit de haven. We hebben een stevig strategisch plan nodig om het tij te keren.

Gelukkig zijn er ook veel kansen om vitaler en duurzamer te worden. Veel Rotterdammers zetten zich in voor elkaar én voor de stad. We zijn de meest multiculturele stad van Nederland, met relatief weinig onderlinge spanningen en veel sociale initiatieven. We hebben in onze regio veel onderwijsinstellingen en grote - maatschappelijk betrokken - werkgevers. Het contact met het Rijk en Europa is goed.

Kortom, ook al is er een hoop aan de hand, er zijn genoeg kansen om dit gezamenlijk het hoofd te bieden. Dat vraagt om een visie op de stad en een stevig, besluitvaardig

stadsbestuur. Een stadsbestuur dat in goed contact staat met zowel de Rotterdammers als met de regio, het Rijk en Europa.

Wij denken daarom aan een toekomstgericht, progressief, stabiel stadsbestuur, werkend vanuit een gedeelde visie, geformeerd vanuit het midden. Een stadsbestuur dat actief de Rotterdammers bij de grote vraagstukken betreft.

Wij denken dat het beste te kunnen doen met een coalitie vanuit het midden met partijen die ervaren bestuurs-partijen zijn met relaties in alle overheidslagen. Partijen die werken vanuit een langetermijnvisie op de stad en internationaal georiënteerd zijn. We zoeken daarin verbinding op programmatisch niveau: ambitieuze woningbouwplannen, vergroening van de stad, kansengelijkheid (onderwijs), een levendige stad met horeca en cultuur, bescherming van vrouwen- en LHBTQIA+-rechten, aanpak dakloosheid, een sterke en groene haven en diversificatie van de economie.

Wij hechten aan bestuurlijke stabiliteit. Daarvoor is behalve een getalsmatige meerderheid ook de bestuurlijke stevigheid belangrijk.

Inhoudelijke speerpunten voor de stad vanuit onze partij

We achten het van groot belang dat we bij de aanpak van de onderstaande vraagstukken de Rotterdammers goed betrekken. We willen investeren in de relatie met wijken, ondernemers, jongeren, studenten etc. Alleen door aanwezig te zijn in de haarvaten van Rotterdam kunnen we het vertrouwen versterken en de afstand tussen politiek en stad verkleinen.

Onze speerpunten zijn de volgende:

- Mobiliteits-transitie
- Bouw-opgave
- Levendige stad (horeca, evenementen, cultuur)
- Vergroening van de haven en economie
- Veiligheid voor vrouwen en LHBTQIA+-gemeenschap
- Kansengelijkheid d.m.v. goed onderwijs
- Aanpak en opvang dakloze mensen, statushouders en asiel
- Schone buitenruimte en grootscheepse vergroening

We hechten aan een transparant verkenningsproces. Daarnaast vinden we het belangrijk dat ook de stad tijdens de formatiefase wordt betrokken.

Met vriendelijke groet,
Namens de fractie van D66 Rotterdam

Chantal Zeegers

Aan: C. Bouwkamp, verkenner

Van: T.B. Versnel, namens de VVD

Rotterdam, 22 maart 2026

Geachte mevrouw Bouwkamp,

Op uw verzoek lever ik bij dezen input ten behoeve van uw verkenning, op basis van de vooraf gestelde vragen.

Duiding van de uitslag

- De uitslag is uitzonderlijk.
- GroenLinks-PvdA en Leefbaar Rotterdam hebben geprofiteerd van de tweestrijd die zij gedurende de campagne met elkaar hebben opgezocht. Hoewel eerstgenoemde de meeste stemmen heeft gekregen, heeft ook Leefbaar zetelwinst behaald. Beide partijen gelden daardoor als 'winnaars' van deze verkiezingen en hebben in de gemeenteraad een gelijk aantal zetels.
- De huidige coalitie heeft in totaal exact evenveel zetels gekregen als bij de vorige verkiezingen. Dat is zeldzaam.
- Door de zetelwinst van FvD is de verhouding in de gemeenteraad tussen 'links' en 'rechts' is met één zetel 'verrechtst', maar praktisch ongewijzigd.
- De VVD heeft een zetel minder gekregen dan bij de vorige verkiezingen. Wij schrijven dit toe aan de tweestrijd en het zeer moeilijke jaar dat onze partij landelijk achter de rug heeft. De vijf zetels geven ons in de nieuwe zetelverdeling echter een zeer sterke positie en wij gaan met veel goede moed aan het werk.

Voorkeuren voor samenwerking

- De VVD streeft er altijd naar zoveel mogelijk van onze ideeën te verwezenlijken. Daartoe streven we een sterke positie in coalitie en college na.

- D66 en Leefbaar Rotterdam zijn op grond van programmatische overeenkomsten onze voorkeurspartners.
- Gezien de uitzonderlijke uitslag ligt vooralsnog een brede verkenning van coalities voor de hand, waarin rond beide grootste partijen combinaties worden onderzocht. Voortzetting van de huidige coalitie dient daarbij nadrukkelijk in beeld te zijn.
- Een combinatie van beide grootste partijen zou gezien de door hen gevoerde verkiezingscampagne op voorhand moeten worden afgeschreven.

Inhoudelijke speerpunten

- In het algemeen willen wij dat Rotterdam zich verder ontwikkelt tot een stad waar alle mensen die ook zelf hun schouders eronder zetten het goede leven kunnen leiden. Een stad ook, die een sterke rol vindt in een wereld die steeds onzekerder, uitdagender en competitiever wordt. Dit vraagt een stadsbestuur dat z'n kerntaken met overtuiging uitvoert en een sterke partner is voor alle ambitieuze krachten in de stad. Daartoe zijn de volgende zaken voor ons in de komende tijd prioritair.
- Forse verbetering van de feitelijke veiligheid en het veiligheidsgevoel, door versteviging handhaving, verbeteren preventie, schonere stad en oplossen daklozenproblematiek.
- Versterking van de Rotterdamse economie en verbetering van het investerings- en ondernemersklimaat, door verbeteren infrastructuur en innovatiekracht, excellente dienstverlening en gelijk speelveld.
- Versnelling van de woningbouw, door ruimte voor marktpartijen met nadruk op koop, middensegment en vrije sector. Daarbij zorgdragen voor voldoende bedrijfsruimte.
- Verbetering leefomstandigheden met ambitieuze investeringen in vergroening.
- Beperking lokale lasten en verzekeren van degelijke gemeentefinanciën.

Ik licht een en ander met veel plezier nader toe.

Hartelijke groet,

Tim Versnel

Namens de VVD

Rotterdam, 23 maart 2026

Betreft: Reactie op uitnodiging verkenning

Geachte mevrouw Bouwkamp,

Hartelijk dank voor uw bericht en voor uw inzet als verkenner. Wij kijken uit naar een constructief gesprek over de toekomst van Rotterdam en onze bijdrage aan de komende bestuursperiode.

Hierbij onze eerste reflectie op de door u genoemde onderwerpen.

1. De duiding van de verkiezingsuitslag

DENK Rotterdam heeft het vertrouwen van een groeiend aantal Rotterdammers gekregen en behoudt vier zetels, met een stijging in het aantal stemmen. Dat zien wij als een duidelijke bevestiging van onze rol als vertegenwoordiger van veel Rotterdammers die zich inzetten voor een eerlijke, inclusieve en sociale stad.

De verkiezingsuitslag laat een versplinterd politiek landschap zien. Dat vraagt om partijen die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en bruggen te slaan. Veel Rotterdammers hebben gestemd voor sociale zekerheid, betaalbaar wonen, toegankelijke mobiliteit en sterke wijken. Dat moet ook zichtbaar terugkomen in het nieuwe bestuur.

2. Voorkeuren van uw fractie voor samenwerking voor de komende raadsperiode

DENK Rotterdam staat open voor samenwerking met partijen die willen werken aan een stabiel en sociaal stadsbestuur.

Voor ons zijn de volgende uitgangspunten belangrijk:

- investeren in betaalbaar wonen voor Rotterdammers
- bestaanszekerheid, het tegengaan van dakloosheid en armoedebestrijding
- gelijke behandeling en de bestrijding van discriminatie
- investeren in jongeren, sport, onderwijs en welzijn in de wijk
- eerlijke en betaalbare mobiliteit voor iedereen
- een sterke en eerlijke economie, met focus op werkgelegenheid, het mkb en een toekomstbestendige haven
- een menselijke overheid die toegankelijk is voor alle inwoners

Samenwerking moet gebaseerd zijn op inhoud, wederzijds respect en de rechtsstaat. Voor ons is daarbij essentieel dat partijen zich ondubbelzinnig inzetten voor een inclusieve samenleving en de fundamentele rechten en vrijheden van alle Rotterdammers respecteren.

3. Inhoudelijke speerpunten voor de stad van uw partij

Betaalbaar wonen

- versnelling van de woningbouw, met nadruk op betaalbare huur- en koopwoningen
- meer regie van de gemeente op woningbouw
- prioriteit voor Rotterdammers bij nieuwbouw

Sterke wijken

- structurele investeringen in welzijnswerk, jongerenwerk en buurtvoorzieningen
- meer sport- en beweegmogelijkheden voor jongeren
- versterken van gemeenschapsinitiatieven

Bestaanszekerheid

- gerichte aanpak van armoede en schulden
- betaalbaar openbaar vervoer voor mensen met lage inkomens
- aanpak van stijgende kosten van levensonderhoud

Mobiliteit

- betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer voor alle Rotterdammers
- ruimte voor de auto waar dat nodig is, met oog voor bereikbaarheid en leefbaarheid
- eerlijke verdeling van mobiliteitsvoorzieningen over de stad
- goede bereikbaarheid van werk, school en zorg

Gezondheid en zorg

- versterken van preventie en gezondheid in de wijk
- betere toegang tot cultuursensitieve zorg

Inclusieve stad

- een overheid die een eerlijke afspiegeling is van de stad, met actief beleid op representatie en gelijke kansen
- actief beleid tegen discriminatie en uitsluiting
- een overheid die begrijpelijk en toegankelijk is voor alle Rotterdammers

Economie, haven en ondernemen

- een sterke economie die werkt voor alle Rotterdammers, van mkb en zzp'ers tot grote werkgevers
- een toekomstbestendige haven die schoner en innovatiever wordt, met behoud van banen en economische kracht
- minder regeldruk voor ondernemers, met aandacht voor starters en wijkondernemers
- betaalbare bedrijfsruimte en ruimte voor lokale initiatieven in alle wijken

4. Uw eventuele suggesties of aandachtspunten voor het vervolgproces

Voor het vervolgproces vinden wij het belangrijk dat:

- er transparantie is over het proces en de stappen richting coalitievorming
- gesprekken plaatsvinden op basis van inhoudelijke prioriteiten voor de stad
- er ruimte is voor een breed gedragen bestuur dat stabiliteit biedt

DENK Rotterdam is bereid constructief bij te dragen aan een bestuur dat werkt aan een eerlijker, sterker en inclusiever Rotterdam.

Met vriendelijke groet,

Faouzi Achbar
Lijsttrekker DENK Rotterdam

Geachte mevrouw Bouwkamp,

Hierbij doet Forum voor Democratie u de beantwoording toekomen van de door u gestelde vragen in het kader van het verkenningproces.

1. de duiding van de verkiezingsuitslag;

De verkiezingsuitslag vormt naar onze mening een goede afspiegeling van de huidige stemming binnen de maatschappij. De stijging van GroenLinks-PvdA was te verwachten, mede gezien de deelname van concurrent D66 aan het kabinet. Deelname aan een landelijke coalitie heeft traditioneel geen positieve electorale uitwerking voor D66, waardoor kiezers geneigd zijn uit te wijken naar ideologisch verwante partijen. In dit geval lijkt een deel van het electoraat te zijn overgestapt naar GroenLinks-PvdA.

De uitslag van Leefbaar Rotterdam heeft ons verrast. In onze optiek heeft Leefbaar Rotterdam zich in de afgelopen jaren onvoldoende ingezet voor de belangen van haar kiezers. Kennelijk leeft dit sentiment niet in zodanige mate onder het electoraat dat dit heeft geleid tot een electorale afstraffing. De uiteindelijke uitslag voor Leefbaar Rotterdam valt derhalve, naar ons oordeel, hoger uit dan vooraf verwacht.

De uitslag van Forum voor Democratie lag in lijn met de verwachtingen. Een resultaat van twee tot drie zetels werd door ons als een realistische inschatting beschouwd, en deze prognose is uitgekomen.

2. voorkeuren van uw fractie voor samenwerking voor de komende raadsperiode;

Forum voor Democratie spreekt de voorkeur uit voor samenwerking met partijen waarvan de standpunten het dichtst bij die van onze fractie liggen. Dit betreft de volgende partijen:

- Leefbaar Rotterdam
- VVD
- 50PLUS

Desalniettemin staat Forum voor Democratie open voor constructieve gesprekken met iedere partij die bereid is verantwoordelijkheid te nemen voor het stadsbestuur. Wij hechten groot belang aan een betrouwbaar en stabiel bestuur dat iedere Rotterdammer het gevoel geeft dat zijn of haar mening ertoe doet.

Onze fractie is bereid om, waar nodig, concessies te doen in het belang van goed bestuur en een werkbare coalitie. Wij gaan ieder gesprek in met een open houding en sluiten niet uit dat er ook met partijen die ideologisch verder van ons af staan, raakvlakken kunnen worden gevonden. Een voorbeeld hiervan is het thema leefbaarheid in de stad. Forum voor Democratie hecht grote waarde aan een schone, veilige en groene leefomgeving en heeft nadrukkelijk aandacht voor natuur, groenvoorziening en de kwaliteit van de openbare ruimte.

3. inhoudelijke speerpunten voor de stad van uw partij;

Forum voor Democratie Rotterdam hanteert voor de komende raadsperiode de volgende inhoudelijke speerpunten:

- Geen opening van nieuwe asielzoekerscentra (AZC's) of andere opvanglocaties.
- Het schoon en netjes houden van onze straten en openbare ruimte. Hier moet radicaal aandacht voor komen.
- Meer groen en water in de stad ter bevordering van leefbaarheid.
- Invoering van referenda bij grote en ingrijpende besluiten.
- Herziening van het huidige parkeerbeleid.
- Nieuwbouw dient te worden uitgevoerd volgens klassieke architectonische normen.
- Voorrang voor statushouders bij sociale huurwoningen afschaffen.
- Realisatie van significant meer woningen om het woningtekort terug te dringen.

4. uw eventuele suggesties of aandachtspunten voor het vervolgproces.

Forum voor Democratie acht het van belang dat het vervolgproces zorgvuldig, transparant en met voldoende ruimte voor inhoudelijke inbreng van alle fracties wordt ingericht. Wij hechten eraan dat gesprekken niet uitsluitend op basis van vooraf vastgestelde combinaties worden gevoerd, maar dat er daadwerkelijk wordt gekeken naar inhoudelijke overeenkomsten en de bereidheid om gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen. Deze inhoudelijke overeenkomsten kunnen, zoals al eerder vermeld, tegen de verwachting van partijen in met ons worden gevonden.

Forum voor Democratie zal zich in het vervolgproces constructief opstellen en verwacht van alle betrokken partijen eenzelfde serieuze en open houding.

Tenslotte hecht Forum voor Democratie grote waarde aan bestuurlijke betrouwbaarheid. Indien onze fractie een akkoord ondertekent, betreft dit een definitieve en bindende afspraak, waarvan mag worden uitgegaan dat deze door ons volledig wordt gerespecteerd en uitgevoerd.

Wij hopen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd en zien het verdere verloop van het verkenningsproces met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Namens Forum voor Democratie Rotterdam,

Daan Hamhuis

Rotterdam, 23 maart 2026

Geachte mevrouw Bouwkamp,

In deze brief ga ik namens het CDA Rotterdam in op de door u gestelde vragen en onze visie op de te zetten stappen in de coalitievorming voor onze prachtige stad Rotterdam.

Verkiezingsuitslag

De verkiezingsuitslag van 18 maart heeft twee grote partijen opgeleverd, de winnaar GroenLinks-PvdA en Leefbaar Rotterdam. Beiden zullen met 11 zetels de raad in gaan. Daarna volgt een aantal middelgrote partijen en vervolgens zeven partijen met één zetel. Hoewel het CDA duidelijke winst heeft geboekt en daarmee de grootste is van de 1-zetelpartijen, hadden wij sterk gehoopt op minstens één zetel meer.

De uitslag laat zien dat in onze superdiverse stad verschillend wordt gedacht over de koers van de stad, gevoed door de campagnediscussie 'rechts of links'. Het CDA staat er anders in¹. Wij stellen ons op het standpunt dat onze stad geen baat heeft (gehad) bij verkiezingen die gaan over 'Leefbaar of links'. Met als resultaat een zigzagkoers: De ene vier jaar een rechtse koers en vier jaar daarna een linkse koers. Het CDA Rotterdam duidt deze uitslag als een roep om een gedeelde langetermijnvisie voor onze stad, waarin we samenwerken in plaats van elkaar tegenwerken.

Als CDA zien wij in onze stad oude problemen terugkeren, zoals dakloosheid, drugsoverlast, ondermijnende criminaliteit en verloedering. En daarnaast is er nog geen begin van een nieuw ambitieus verhaal: Hoe willen wij dat onze stad er over 50 jaar uit ziet? Als tweede grootste stad van Nederland en grootste havenstad van Europa mogen we van een stadsbestuur niets minder dan een duidelijke langetermijnvisie, daadkracht en verbinding - met de stad, met de raad en binnen het college - verwachten. Dat heeft er de afgelopen jaren te vaak en te veel aan ontbroken.

Verkenning en coalitievorming

Een volgende fase van de verkenning zou wat het CDA Rotterdam betreft dan ook over de inhoud, bestuurlijke daadkracht en stabiliteit moeten gaan. Op welke punten kunnen partijen elkaar vinden en welke langetermijnkoers kunnen we gezamenlijk in zetten voor onze stad op de grote thema's zoals wonen, veiligheid, armoede, mobiliteit en de duurzame haven van de toekomst?

Grote besluiten over deze en andere thema's dien je niet te nemen met een toevallige (krappe) meerderheid. Een toekomstig college dient een koers te varen die langer meegaat dan een raadsperiode. En dat betekent ook voor de komende vier jaar dat een coalitie (of deze nu bestaat uit 23, 24 of 25 zetels) net zoveel energie dient te steken in het breed gedragen krijgen van voorstellen over deze grote thema's. De stad verdient een college dat proactief, bewust en oprecht werkt aan breed draagvlak voor de koers voor onze stad.

Er is een coalitievariant mogelijk waarbij GroenLinks-PvdA en Leefbaar Rotterdam, aangevuld met een verbindende partij, samen tot een meerderheid komen. Het CDA

¹ <https://www.ad.nl/rotterdam/de-lijsttrekker-van-het-cda-rotterdam-zit-niet-te-wachten-op-weer-een-strijd-tussen-links-en-rechts~ab71112c/>

Rotterdam vindt dat deze variant niet op voorhand aan de kant dient te worden geschoven en is bereid hierin een rol te spelen.

Op inhoud zijn er aannemelijkere varianten met 4 of 5 partijen. Dit zijn varianten waarin het CDA een verbindende rol kan en wil spelen. Wij gaan hierover graag met u en andere partijen in gesprek. We zien de verkiezingsuitslag waarbij we het vertrouwen hebben gekregen als zevende partij van de stad als een steun in de rug.

Ons aanbod

Van het CDA Rotterdam kunt u een constructieve houding en betrouwbaarheid verwachten. In de gesprekken zullen wij het perspectief van een stevige samenleving met sterke gemeenschappen centraal stellen. De vraagstukken die er liggen kunnen niet enkel door overheid en markt worden opgelost, deze vragen om weerbare burgers, geworteld in sterke gemeenschappen. Investerings in het maatschappelijke middenveld, in alles wat ons verbindt, is voor het CDA van groot belang. Daarnaast vinden wij het noodzakelijk te investeren in het veiliger maken van onze stad, menswaardige opvang voor kwetsbaren en een duurzame economie van de toekomst.

U vraagt ook naar onze voorkeuren voor samenwerking in de komende raadsperiode. Wij hebben tijdens de campagne geen breekpunten geformuleerd op inhoudelijke thema's. Wij geloven in het slaan van bruggen tussen partijen. Samenwerking met FvD is voor ons echter uitgesloten vanwege hun standpunten die haaks staan op de basisprincipes van een democratische rechtsstaat, waar ook de christendemocratie op gebouwd is.

Hartelijke groet,

R.G.C. Segers-Hoogendoorn

Brief van Partij voor de Dieren aan de verkenner

1. Duiding van de verkiezingsuitslag

De verkiezingsuitslag biedt volgens ons een kans om een progressief college te vormen. Dit is een moment waarop de stad kan kiezen voor een beleid dat zowel mens als dier centraal stelt. Voor de Partij voor de Dieren betekent dit de mogelijkheid om niet-menselijke belangen te vertegenwoordigen en Rotterdam verder te ontwikkelen tot een groene, diervriendelijke en rechtvaardige stad, waarin ook niet-menselijke belangen worden meegewogen.

2. Voorkeuren van onze fractie voor samenwerking voor de komende raadsperiode

We werken graag samen met partijen die net als ons een Rotterdam voor zich zien dat duurzamer, groener en leefbaarder wordt voor alle bewoners van de stad, mens en dier.

3. Inhoudelijke speerpunten voor de stad van onze partij

Wij zien kansen voor samenwerking met progressieve partners waardoor we enorme stappen kunnen maken op het gebied van:

- Dierenwelzijn: alle dieren in de stad doen mee,
- Natuur: een natuurrijke stad en dat is goed voor het klimaat,
- Wonen: een prettige plek om te wonen voor een eerlijke prijs,
- Voedsel: lokaal en gezond voedsel toegankelijk voor iedereen,
- Luchtkwaliteit: hier ademen we schone lucht,
- Rechtvaardigheid: Iedereen doet mee en we staan op tegen onrecht,
- Armoede en gelijkheid: Een menswaardig bestaan is een basisrecht. We kijken om naar elkaar.

4. Eventuele suggesties of aandachtspunten voor het vervolgproces

We willen dat het collegevormingsproces transparant en open verloopt, waarin actief ruimte wordt gemaakt voor dialoog met inwoners en maatschappelijke organisaties. Daarnaast geven we prioriteit aan beleid dat direct meetbare resultaten oplevert op het gebied van dierenwelzijn, duurzaamheid en sociale inclusie. Ook de samenwerking op lange termijn tussen gemeentelijke diensten, lokale initiatieven en bewoners moet gestimuleerd worden om creatieve oplossingen te realiseren. We vragen de progressieve partijen nadrukkelijk om ervoor te zorgen dat de keuzes die nu worden gemaakt, de stad voorbereiden op een toekomst waarin klimaat, biodiversiteit en sociale rechtvaardigheid centraal staan.

Met diervriendelijke groet,

Partij voor de Dieren

Pinar Coşkun, lijsttrekker

25 maart 2026 | Brief aan de Verkenner

Beste Cathelijne Bouwkamp,

Dank voor de uitnodiging om in gesprek te gaan over de verkiezingsuitslag, voorkeuren voor samenwerking, onze inhoudelijke speerpunten en het vervolgproces.

De duiding van de verkiezingsuitslag

Op 18 maart stond de Rotterdammer aan het roer, waarbij het politieke landschap van Rotterdam behoorlijk is verschoven. De verkiezingsuitslag in onze stad weerspiegelt de diversiteit van Rotterdam, al zien we dat de opkomst in onze stad nog steeds laag blijft ten opzichte van andere steden, zeker op Zuid. Er blijft dus werk aan de winkel om een brug te slaan naar Rotterdammers die niet naar de stembus zijn gegaan. Vanuit die optiek willen we ook onze waardering uitspreken voor een partij als JOU, lijst Verkoelen die het vrouwelijk perspectief als uitgangspunt neemt én Rotterdam NEXT die onze jongeren centraal stelden. Ook al hebben zij uiteindelijk geen zetel behaald. Daarnaast zijn wij blij dat een progressieve coalitie mogelijk is en dat GroenLinks/PvdA het voortouw neemt bij de vorming van het college.

Voorkeuren voor samenwerking voor de komende raadsperiode

Onze stad verdient een positieve toekomst, met oog voor de volgende generatie. Dit betekent o.a. een erkenning van Rotterdam als studentenstad. Volt gelooft in een open en eerlijke samenleving, waar iedereen wordt gezien om wie ze zijn, ongeacht afkomst. Europa én Rotterdam moeten plekken zijn waar iedereen kansen heeft. Maar dat is niet vanzelfsprekend. De verduurzaming van de haven blijft achter, ongelijkheid groeit en te veel dossiers staan stil in onze stad.

Wij geloven daarom dat de stad een college nodig heeft dat nú acteert, besluiten gericht op de toekomst maakt en over grenzen heen durft te kijken. Europa begint immers in Rotterdam. Onze voorkeur voor samenwerking ligt daarom bij partijen met een progressieve signatuur die vooruit willen kijken en met de grote uitdagingen aan de slag durven gaan.

Onze speerpunten voor de stad

Wij vinden dat de verkiezingsuitslag zich leent voor een progressieve coalitie die Europese samenwerking op zoekt bij de belangrijke grensoverschrijdend thema's als klimaat, dakloosheid en de haven. De afgelopen periode zijn belangrijke keuzes te vaak vooruitgeschoven. Dit moet anders, en betekent concreet voor ons:

- Klimaat

Wij willen een versnelling van de verduurzaming van onze stad, waarbij we inzetten op een klimaatneutraal Rotterdam in 2040. Daarnaast moet het oplossen van de netcongestieproblematiek prioriteit krijgen.

- **Dakloosheid**
Er moet meer gebouwd worden, waarbij tenminste 80% in het betaalbare segment. Daarnaast willen we, in lijn met de Verklaring van Lissabon, dat dakloosheid tegen 2030 structureel is beëindigd.
- **Haven**
Versnel de verduurzaming van de haven in nauwe samenwerking met Europese havensteden, zonder de economische motor van Rotterdam te verzwakken, door gericht te investeren in nieuwe, schone industrie.
- **Duurzame mobiliteit**
De fietser en voetganger hebben in Rotterdam te lang onvoldoende prioriteit gekregen. Volt wil de dit meer centraal stellen bij nieuwe gebiedsontwikkelingen. Daarnaast zetten wij in op een aantrekkelijk en leefbaar stadscentrum, met de ambitie om toe te werken naar een autoluw centrum.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Luuc Dekkers', written in a cursive style.

Luuc Dekkers
Lijstrekker Volt Rotterdam

Rotterdam, 25 maart 2026

ChristenUnie
Rotterdam

Geachte mevrouw Bouwkamp,

Hartelijk dank voor de uitnodiging om met elkaar een verkennend gesprek te hebben naar aanleiding van de verkiezingsuitslag van 18 maart jl. In deze brief zetten we onze reflectie op hoofdlijnen uiteen.

Beterschap beloven helpt niet

Als ChristenUnie zijn we dankbaar dat we onze zetel hebben weten te behouden. Dat is geen vanzelfsprekendheid. In de afgelopen jaren hebben we bewust gewerkt aan een herkenbaar, eigen en christelijk geluid in Rotterdam. Dat we opnieuw een plek hebben in de Rotterdamse gemeenteraad zien we als een bevestiging dat deze koers wordt gewaardeerd. We zijn blij dat we als partij de christelijke stem in Rotterdam mogen blijven vertegenwoordigen. Met die verantwoordelijkheid gaan we ons ook de komende periode met overtuiging en toewijding inzetten.

Hoewel de opkomst van de verkiezingen hoger is dan vier jaar geleden zien we dat de afstand tussen bewoners en politiek nog steeds te groot is met de lage opkomst van 40,7%. De politiek past dus bescheidenheid en voor de zoveelste keer verbetering beloven zal niet helpen om de grote groep niet-stemmers in beweging te brengen. Werken aan herstel van vertrouwen van het stadsbestuur in bewoners is daarom onverminderd belangrijk en urgent¹. Alleen zo kunnen we komende jaren mensen die zijn afgehaakt of nooit hebben kunnen aanhaken een stem geven.

Onze eigen verkiezingsuitslag laat een bijzondere trend zien. In de afgelopen periode hebben wij ons ingezet om contact te maken met bewoners die wonen in delen van Rotterdam die zich minder gerepresenteerd voelen in de Rotterdamse politiek. Wij zien dat juist op deze plekken meer kiezers op ons hebben gestemd. Voor al onze kiezers, maar in het bijzonder voor hen willen wij volksvertegenwoordiger zijn.

Rotterdam verdient beter

Gezien de grote opgaven waar Rotterdam voor staat is brede samenwerking voorbij de klassieke scheidslijnen van links en rechts noodzakelijk. De stad heeft behoefte aan meer betaalbare woningen passend bij de inkomens van Rotterdammers. Een economie die mensen dient en ieders talent tot bloei laat komen. Financiële ondersteuning van maatschappelijke organisaties om ontmoeting en samenredzaamheid te bevorderen. Zorg en aandacht voor de schepping. Een stevige inzet op het voorkomen van ellende in plaats van eindeloos pleisters plakken. Meer ruimte voor de vele geloofsgemeenschappen die Rotterdam rijk is. Geen woorden maar daken voor dakloze mensen. Een brede coalitie die zich hiervoor inzet zou goed bij ons constructieve en inhoudelijke profiel passen.

In de afgelopen periode hebben we gezien dat er weinig tot geen samenwerking was tussen de coalitie en oppositie. Dit hebben wij als een gemis voor zowel de stad als het stadhuis ervaren. We hopen dat er in de komende periode ruimte is voor de kracht die er ligt bij elke partij, met het primaat in de raad en niet bij het college. De stad verdient beter dan partijen die zich koste wat kost vasthouden aan een dichtgetimmerd coalitieakkoord of begroting. Wat ChristenUnie Rotterdam betreft is meer ruimte nodig voor constructieve inbreng van de oppositie en wijkraden om gedurende de raadsperiode invloed uit te oefenen.

¹Meer hierover in ons pamflet '[Politiek voorbij de participatiepuinhoop](#)'

We zijn hoopvol over de nieuwe grootste partij, die een duidelijk sociaal programma heeft voor de stad. In de afgelopen periode is er onvoldoende gedaan om de sociale basis van onze samenleving te ondersteunen. Wij zien graag dat partijen aan de slag zullen gaan met een politiek die de lange termijn voor ogen heeft en tegelijkertijd in staat is om op de korte termijn successen te boeken en bewoners perspectief te bieden.

Hoewel wij een kleine fractie zijn, hebben wij bewezen dat wij ondanks onze grootte een stabiele en constructieve bijdrage kunnen leveren als onderdeel van een coalitie. We gaan graag hierover in gesprek.

Een bed om in te slapen

Een informateur moet wat ChristenUnie Rotterdam betreft op basis van de verkenning onderzoeken of een brede coalitie mogelijk is met GroenLinks-Partij van de Arbeid. Tempo maken met de verkenning is belangrijk, maar een breed draagvlak ook. Betrek daarom maatschappelijke organisaties, geloofsgemeenschappen, wijkraden en vertegenwoordigende organen in de coalitievorming en bij de formulering van het coalitieakkoord.

Graag sluiten we af met een oproep aan alle partijen: terwijl het stadhuis druk is met verkennen en formeren slapen er nog steeds stadsgenoten op straat. Het zorgvuldig komen tot een coalitie kan een langdurig proces zijn. We hopen dat we nu al met elkaar kunnen spreken over de mogelijkheid de nachtopvang permanent te openen zodat iedere Rotterdammer een bed heeft om in te slapen.

Wij wensen u veel succes, wijsheid en Gods zegen bij de verdere verkenning,

ChristenUnie Rotterdam

Gerben van Dijk, fractievoorzitter

Geachte mevrouw Bouwkamp,

De hoge huurprijzen, onbetaalbaar OV, de dure boodschappen. Alles wordt duurder en de stad wordt ontoegankelijker. Rotterdam is onbetaalbaar gemaakt! Dit leidt tot veel menselijk leed: Rotterdammers zitten vast, voelen zich niet vrij en zijn onzeker over de toekomst. Het vorige college heeft dit leed niet voorkomen. Het moet echt anders. Het nieuwe stadsbestuur moet zorgen voor een betaalbare stad. De verkiezingsuitslag laat zien dat Rotterdammers een betaalbare stad willen.

De SP wil een betaalbare stad met betaalbare woningen, betaalbaar OV en betaalbare cultuur, sport en zorg. Daar moeten de nieuwe gemeenteraad en een nieuwe coalitie meteen mee aan de slag gaan.

Wij willen dat de gemeente de regie heeft op onze volkshuisvesting. Daarbij hoort een sloopstop op goede, betaalbare woningen, een huurverlaging voor alle sociale corporatiehuurders in Rotterdam en lagere grondprijzen voor de bouw van sociale huurwoningen. Wij willen de bus, metro en tram betaalbaar maken met een aantrekkelijk OV-pas voor 25 euro per maand waar Rotterdammers onbeperkt mee kunnen rijden in Rotterdam. En wij willen voor jongeren tot 21 jaar 150 euro extra per jaar om te besteden aan cultuur en sport.

Afgelopen zaterdag stond ik buiten bij de Woonbeurs om met Rotterdammers in gesprek te gaan over een onbetaalbaar Rotterdam. De mensen die de SP sprak vinden dat de gemeente moet ingrijpen om de stad echt betaalbaar te maken.

Een volgend college moet, wat de SP betreft, echte maatregelen nemen om het wonen echt betaalbaar te maken. Vooral nu meer partijen het tijdens de campagne over betaalbaar wonen hadden.

Wat de SP betreft moet dit nieuwe college bestaan uit partijen die de stad betaalbaar willen maken. De SP zal samenwerken met iedereen, binnen en buiten de gemeenteraad, om een betaalbaar Rotterdam mogelijk te maken. Ik ga ervan uit dat GroenLinks-PvdA als grootste partij dit ook wil en dat we zo een goede basis hebben voor verdere besprekingen om bovenstaande en andere sociale en groene punten die zorgen voor een betaalbaar Rotterdam mogelijk te maken.

Ik wens u veel succes met uw opdracht als verkenner.

Met vriendelijke groet,

Emin Basoglu,

SP Rotterdam

Rotterdam, 25 maart 2026

Geachte mevrouw Bouwkamp,

BIJ1 is ontzettend vereerd dat we, na vier jaar in de Rotterdamse gemeenteraad, opnieuw het vertrouwen van onze stemmers hebben gekregen om hun geluid te vertegenwoordigen. Dat vertrouwen nemen wij uiterst serieus en daar zullen we zorgvuldig mee omgaan.

De verkiezingsuitslag in Rotterdam laat immers een tegenstrijdig beeld zien. Enerzijds is er vertrouwen uitgesproken in progressieve partijen, anderzijds blijft (extreem)rechts stevig aanwezig. Sterker nog, hun invloed groeit. Dat kunnen we niet los zien van de politieke keuzes die de afgelopen jaren, op zowel landelijk als lokaal niveau, zijn gemaakt: door rechts beleid, vaak gesteund door centrumlinkse partijen, moeten steeds meer mensen vechten voor minder.

Zo hebben we in Rotterdam gezien hoe partijen die zichzelf progressief noemen, hun idealen loslaten zodra machtsposities binnen handbereik zijn. De afschaffing van de LVV-regeling (oftewel, de bed-bad-broodregeling) is hier een pijnlijk voorbeeld van. Het toont aan hoe de enorme invloed van (extreem)rechtse partijen heeft geleid tot nog meer ongelijkheid door de afbouw van sociale voorzieningen en initiatieven. Tegelijkertijd blijven profiteurs, zoals de grote bedrijven en de “rijken,” buiten schot.

Dit is niet de manier waarop BIJ1 politiek bedrijft: onze politiek draait om de mensen. Daarom zult u ons blijven vinden op de straten van onze stad; in contact met kritische stemmen zodat we die realiteiten de raad in blijven brengen. Onze politiek voeren we samen met bondgenoten en mensen die al jaren strijden voor een beter Rotterdam.

Een Rotterdam waar iedereen kan rondkomen zonder zorgen, ongeacht verblijfsstatus. Een Rotterdam waar gemarginaliseerde groepen niet langer gebruikt worden als zondebok voor falend beleid. Een Rotterdam waar veiligheid verder strekt dan handhaving en repressie. En een Rotterdam waar de haven geen doorvoerplek is voor wapens en andere onderdelen die bijdragen aan oorlog en geweld. Dat betekent dat de politiek radicaal andere keuzes moet maken en beleid moet voeren voor mensen in plaats van voor winst.

Daar ligt, wat BIJ1 betreft, de grootste uitdaging voor de komende raadsperiode. Voor onszelf zien wij een positie als linkse waakhond in de raad, die partijen scherp houdt op de keuzes die zij maken. Wij zien voor BIJ1 dus een duidelijke rol in de oppositie. Ook een progressiever college heeft linkse oppositie nodig om te voorkomen dat fundamentele veranderingen worden afgezwakt tot compromissen die weinig veranderen voor de mensen die het hardst geraakt worden door hun beleid.

Dat neemt niet weg dat wij absoluut bereid zijn om samen te werken op voorstellen die bijdragen aan een meer rechtvaardige en gelijkwaardige stad. Wij feliciteren GroenLinks-PvdA dan ook met hun zwaarbevochten winst. Vanuit onze gedeelde waarden, kunnen zij ons aan hun zijde vinden. BIJ1 gaat de gesprekken met de formateur daarom open in: we zijn bereid om te verkennen waar samenwerking mogelijk is en waar het bijdraagt aan concrete verbeteringen voor *alle* Rotterdammers.

Vanuit die overtuiging zetten wij de komende jaren in op de volgende punten:

- Wonen is een recht: minimaal 70% sociale huur bij nieuwbouw en het onteigenen en benutten van langdurig leegstaande panden.
- Dakloosheid beëindigen: stop met het beboeten van buitenslapers en zorg voor structurele huisvesting, goede begeleiding en altijd toegang tot passende opvang voor iedereen.
- Volwaardige rechten voor ongedocumenteerde Rotterdammers: stop het onderscheid tussen mensen met en zonder perspectief en garandeer toegang tot zorg, onderdak en basisvoorzieningen via bijvoorbeeld een stedelijke ID.
- Actieve bestrijding van racisme, inclusief moslimhaat en erkenning van het slavernijverleden, met concrete investeringen in herstel en educatie.
- Toegankelijke en menswaardige zorg voor trans personen: investeren in structurele uitbreiding van transzorg en het realiseren van voorzieningen zoals een transkliniek, zodat wachttijden worden verkort en zorg niet langer wordt uitgesteld of ontzegd.
- Een ethisch en solidair buitenlands beleid op lokaal niveau: boycot van Israëlische instellingen en bedrijven die bijdragen aan mensenrechtenschendingen en genocide.
- De Rotterdamse haven uit de militaire keten halen, zodat er geen doorvoer meer plaatsvindt van wapens of onderdelen die bijdragen aan oorlog en geweld.

Rotterdam is van ons allemaal. Dat moet zichtbaar worden in beleid en voelbaar in het dagelijks leven van mensen. Daar ligt onze taak.

Met vriendelijke groet,

Tikhoe Isaack